

دانشگاه علوم پزشکی تهران
دانشکده پرستاری و مامایی

پایان‌نامه برای دریافت درجه دکتری تخصصی PhD

عنوان:

طراحی و آزمون ویژگی‌های روانسنجی پرسشنامه شجاعت اخلاقی پرستاران

نگارنده:

افسانه صدوقی اصل

اساتید راهنما

سرکار خانم دکتر سرور پرویزی

جناب آقای دکتر عباس عبادی

خرداد ۱۳۹۵

چکیده فارسی

مقدمه: شجاعت اخلاقی یکی از فضیلت های ضروری در حرفه پرستاری است. با این وجود تعریف شفاف و دقیقی از آن ارایه نشده است و اطلاعات موجود کافی نیست. ارتقای شجاعت اخلاقی نیازمند شفاف سازی این مفهوم و تهیه اطلاعات معتبر است که با استفاده از ابزار دقیق، معتبر، و مبتنی بر بستر فراهم می شود. هدف: این مطالعه با هدف تحلیل مفهوم، طراحی و آزمون ویژگی های روان سنجی پرسشنامه شجاعت اخلاقی پرستاران انجام شد.

روش کار: این مطالعه از نوع ترکیبی متوالی اکتشافی است که در دو بخش تحلیل مفهوم و طراحی و آزمون ویژگی های روانسنجی پرسشنامه از شهریور ۹۳ تا آذر ۹۴ انجام شد. ابتدا مفهوم شجاعت اخلاقی در بستر پرستاری با استفاده از مدل سه مرحله ای هیبرید تحلیل شد. برای یافتن متون، کلمات کلیدی مرتبط به دو زبان فارسی و انگلیسی در پایگاه ها و مجلات الکترونیک معتبر داخلی و خارجی بدون محدودیت زمانی تا پایان ۲۰۱۴ جستجو شدند. در مرحله کار در عرصه مصاحبه عمیق و نیمه ساختارمند با ۱۰ پرستار انجام شد. از تحلیل محتوای قراردادی برای تحلیل داده های دو مرحله استفاده شد. سپس گویه ها براساس ویژگی های مفهوم و مرور متون تولید شدند. ویژگی های روانسنجی ابزار شامل روایی صوری، روایی محتوا، روایی سازه، روایی واگرا، و همسانی درونی و ثبات است. تحلیل عاملی اکتشافی در یک نمونه ۳۰۰ نفری از پرستاران انجام شد. مدیریت داده ها با استفاده از نرم افزار SPSS ver.22 انجام شد.

یافته ها: از ۷۵۰ عنوان به دست آمده، ۲۶ متن تحلیل شد. از تحلیل داده های دو مرحله به ترتیب ۴۹۴ و ۲۲۶ کد به دست آمد و سه ویژگی ذاتی و متعالی، خودشکوفایی اخلاقی، خطر پذیری را برای شجاعت اخلاقی نشان داد. آزمون ویژگی های روانسنجی منجر به تولید پرسشنامه ای با ۲۰ گویه در سه بعد خودشکوفایی اخلاقی، خطرپذیری، و توانایی دفاع از حق شد. گویه های پرسشنامه از روایی صوری و محتوایی قابل قبولی برخوردارند ($S-CVI=0.87$). پایایی ابعاد و کل پرسشنامه از ۰,۸۲ تا ۰,۸۸ متغیر بود. آزمون پیرسون، نشان داد بین پرسشنامه شجاعت اخلاقی پرستاران و مقیاس دیسترس اخلاقی پرستاران ($r=0.198$) ارتباطی وجود دارد. وزن گویه های این پرسشنامه از ۳ تا ۷ متغیر بود که شجاعت اخلاقی پرستاران را در سه اندازه کم (۱۰۲-۲۳۸)، متوسط (۲۳۹-۳۷۴)، و زیاد (۳۷۵-۵۱۰) اندازه می گیرد.

نتیجه گیری: آزمون ویژگی های روانسنجی نشان داد پرسشنامه شجاعت اخلاقی پرستاران از روایی و پایایی قابل قبولی برخوردار است. این ابزار قابلیت استفاده در تحقیق های آتی و محیط های بالینی پرستاری دارد. **کلمات کلیدی:** شجاعت، شجاعت اخلاقی، پرستار، تحلیل مفهوم، مدل هیبرید، روانسنجی، پرسشنامه، ابزار، تحلیل عاملی.

**Teheran University of Medical Sciences
School of Nursing and Midwifery**

Title:

**Development and psychometric properties
Evaluation of a Moral Courage Questionnaire for
Nurses**

**A dissertation submitted as partial fulfillment of the requirements for Doctor of Philosophy "
"(PhD) Degree**

**By
Afsaneh Sadooghiasl**

Supervisor (s)

**Dr. Soroor Parvizy
Dr. Abbas Ebadi**

May 2016

Abstract

Background: Moral courage is one of the most fundamental virtue in nursing profession, however, little attention has been paid to it; as a result, no exact and clear definition of moral courage has ever been accessible. In order to promote moral courage, there is a need to clarify and measure using valid, accurate and context-bound instruments.

Aim: the aim of this study was to define and clarify moral courage concept in nursing profession and to develop and psychometric properties evaluate of the nurses' moral courage questionnaire (NMCQ).

Methods: This study was carried out from September 2014 up to November 2015, in three stages, including construct definition, item generation, and testing psychometric characteristics of the instrument. First, moral courage concept was analysed in nursing context using a three-stage hybrid model. To find relevant literature, electronic search of valid databases was utilised using keywords related to the concept of courage. Field work data were collected over an 11 months' time period. In the field work phase, in-depth interviews were performed with 10 nurses. The conventional content analysis was used in two theoretical and field work phases using Graneheim and Lundman stages, and the results were combined in the final analysis phase. Then, the items were produced based on concept properties and review of texts. The psychometric properties of the instrument including face validity, content validity, construct validity, criterion validity coupled with reliability were evaluated. The sample consisted of 300 nurses. Exploratory factor analysis was used for construct validity. SPSS Ver. 22 was used for data management processes.

Results: From the sum of 750 gained titles in theoretical phase, 26 texts were analysed. The analysis resulted in 494 codes in text analysis and 226 codes in interview analysis. Three features of inherent – transcendental characteristics, moral self-actualisation, and risk taking were revealed for this concept. The questionnaire consisted of 20 items, measuring three dimensions of moral courage including risk taking, moral self-actualization and the ability to defend the right. The questionnaire appears to have acceptable validity (S-CVI=0.87) and reliability with value ranging from 0.82 to 0.88. The divergent validity was assessed. Pearson's correlation showed no relationship ($r = 0.198$) between moral distress and moral courage. The item value for the questionnaire varied from 3 to 7 and indicated the moral coverage of nurses in three scales of low (102-238), average (239-374) and high (375-510).

Conclusion: The results showed that the psychometric properties of reliability and validity of the questionnaire is acceptable. The instrument of the study has the capability of being used in the upcoming research projects and other nursing clinical environments.

Keywords: Courage, Moral courage, Nurse, Concept analysis, Hybrid Model, Psychometric, Questionnaire, Instrument, principle component analysis.